

Les Illes Balears, més solidàries

La Comunitat balear aposta per combatre les desigualtats nord-sud, a través del **Pla director de la cooperació 2008-2011**, que té per objectiu arribar a destinar el 0,7% del pressupost a l'àmbit de la cooperació per al desenvolupament

Solidaris

Text: **Miquel Ripoll Perelló**
Foto: **Agències/Arxiu**

PALMA La nostra comunitat té avui dia un compromís ferm amb la cooperació al desenvolupament gràcies al *Pla director de cooperació de les Illes Balears 2008-2011*, que marca les directrius i línies bàsiques de la cooperació a les Illes. De fet, és el primer que s'ha realitzat i té l'objectiu bàsic d'aconseguir millorar l'efectivitat dels ajuts als països del Sud amb la destinació del 0,7% del pressupost de despeses consolidades de la Comunitat a cooperació per al desenvolupament d'aquí a final de legislatura.

No debades, la societat balear és cada dia més solidària. Nombroses ONG i entitats ciutadanes fan créixer de cada any un teixit compromès amb les desigualtats que hi ha entre les regions del nord i

del sud. Una situació que des de 1999 gaudeix d'ajuda institucional amb la creació de la Direcció General de Cooperació. Però, tot i els nombrosos projectes que hi ha hagut fins ara, és un fet que la pobresa al món sembla que s'hi agreugi. Davant aquesta situació, és necessari donar-los prioritat per tal que el resultat tingui realment incidència sobre aquestes comunitats. Així, el Govern actual de centreesquerra, a través d'aquest Pla director, ha volgut donar a aquestes actuacions el caràcter de polítiques de cooperació, aprofundint en les causes de les desigualtats a escala planetària i enfocant l'acció al compliment dels objectius del mil·lenni reclamats per les Nacions Unides.

150 projectes per al 2009
Com explica Josep Ramón Balanzat, director general de Coopera-

Els principis generals

Coordinació i participació

Un dels principis del Pla és establir la coordinació entre totes les administracions i agents de cooperació institucional, tant entre els municipis i el Govern com amb els agents socials i les institucions dels països receptors. •

Concentració de l'ajuda

Un punt important és la demarcació d'àrees preferents per establir programes de cooperació, sobretot a l'Amèrica Central i del Sud, el Magrib i l'Àfrica subsahariana que perceben el 70% dels ajuts. •

Transparència i qualitat

Com a polítiques públiques, el principi de transparència i informació és bàsic en totes les actuacions que es duguin a terme. De la mateixa manera, la qualitat i la valoració pública dels resultats és un dels principis que s'estipulen. •

Prioritats transversals

La defensa integral dels Drets Humans, la perspectiva de gènere, la sostenibilitat ambiental, la participació democràtica i l'enfortiment del teixit social de les comunitats són prioritats per a tots els projectes de cooperació. •

ció de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, "la situació de la col·laboració a les Illes Balears es troba en un molt bon moment. Hi ha moltes més ONG que presenten projectes al Govern, devers 150 en la convocatòria del 2009 en més de 30 països.

D'aquesta manera, les ONG il·lenques són cada vegada més fortes i això és un bon símptoma que mostra que la societat de les Illes de cada vegada està més compromesa amb la solidaritat".

Una situació és deguda en bona part a l'estructuració dels ajuts a través de les directrius i prioritats transversals, socials, estratègiques i geogràfiques que estableix explícitament el pla director. De totes elles, però, val la pena destacar els dos darrers grups. Així, pel que fa a les prioritats estratègiques, s'estableixen tres àmbits d'actuació del Govern balear: de cooperació al desenvolupament, d'emergències i acció humanitària i d'educació al desenvolupament i formació, a més de donar suport en tot els casos a aquelles iniciatives encaminades a cobrir els drets socials bàsics com pugui ser l'accés a la salut, a l'aigua i a l'educació.

Països prioritaris

De la mateixa manera, un dels punts importants el constitueixen les prioritats geogràfiques. A més a més, i segons els resultats de tot un grapat de variable -com l'índex del desenvolupament humà, el fet d'originar immigració cap a les Illes o la tradició de cooperació existent a les Balears-, el Pla divideix els països en tres grups: els prioritaris, als quals es destina el 70% dels ajuts; un segon nivell, als quals es destina el 20%; i un darrer grup, que en rep el 10% a través de projectes puntuals.

Pel que fa als països prioritaris, s'estructuren al voltant de quatre àrees d'actuació: la mediterrània (Marroc, Algèria, Palestina, Territoris Palestins Ocupats i d'altres de població palestina refugiada), l'Àfrica subsahariana (Senegal, Etiòpia, Burundi i Mali), l'Amèrica Central i el Carib (Guatemala, Hondures, El Salvador i República Dominicana), i l'Amèrica del Sud (Equador, Perú, Bolívia i Colòmbia).

De fet, cal remarcar que un dels criteris bàsics per determinar la prioritat d'aquests països l'estableix l'existència de comunitats d'immigrants presents a les Illes. De la mateixa manera que afirma Balanzat, "això és una qüestió molt important i una de les línies prioritàries. De fet, el 2009 s'iniciaran els plans regiò de cooperació directa (de Govern a Govern) amb tres dels països emissors d'immigrants més importants que té Balears: l'Equador, el Senegal i el Marroc, ja que intentarà concentrar la

Els països emissors d'immigrants presents a Balears són prioritaris en les actuacions

En la convocatòria d'enguany s'han presentat prop de 150 projectes a 30 països diferents

QUALITAT I GESTIÓ

Una eina per evitar la dispersió dels ajuts

El pla director constitueix una eina útil per aglutinar esforços cívics, socials i institucionals per tal millorar l'ajuda a les zones del sud, per tal d'evitar-ne la dispersió. En aquest sentit, el pla conté tot un seguit d'instruments d'avaluació i gestió destinats a homogeneïtzar el criteri i permetre un millor aprofitament dels recursos, tant humans com tècnics. Segons afirma el director general de Cooperació, "l'objectiu és fer que l'impacte sobre les comunitats destinatàries com més eficaç possible millor".

seva incidència en unes zones concretes per tenir un impacte real i visible. El fet de focalitzar-ho en algunes àrees és prioritari".

De la mateixa manera, una de les qüestions importants que conté el pla fa referència a la projecció pressupostària durant el període 2008-2011. Així mateix, dels més de 16 milions d'euros destinats al 2007, la previsió estableix arribar als prop de 25 milions al 2011. En aquest sentit, enguany estava previst destinar-hi al voltant de 19,5 milions d'euros, xifra que finalment queda en 17,1 milions. D'aquesta quantitat, 7,1 es destinaran a la subvencions per a ONG per executar projectes de Cooperació. La resta, fins a 10,2 van destinats a convenis de col·laboració, plans regiò i el programa de cooperants. De fet, els ajuts destinats a Cooperació al desenvolupament han tingut un augment del 130%. Com afirma el seu director general, "això és degut a la circumstància que per desembre han acabat una sèrie de macroprojectes, que han permès alliberar una notable dotació pressupostària. De tota manera, davant la situació econòmica hem hagut de reduir la previsions d'inversió. Tot i aquesta aturada, tenim el compromís d'arribar a destinar el 0,7% el 2011, segons l'objectiu del pla director".

En definitiva, una manera d'aglutinar esforços i fer de la cooperació al desenvolupament una veritable eina per canviar el planeta.

MIQUEL ANGEL MARIA
www.miquelmaria.cat

La notícia que no ho hauria de ser

El mes de novembre de 1993, cinc activistes de moviments socials d'arreu de l'estat es van aplegar a Madrid per iniciar una

vaga de fam. Exigien que l'estat destinàs el 0,7% del PIB a la cooperació amb els països empobrits. L'hospitalització d'un dels vaguistes va encendre la metxa d'una massiva, llarga, intensa i creativa campanya de mobilitzacions. El febrer de 1996, a les portes d'unes eleccions generals, la Plataforma 0,7 va aconseguir que gairebé tots els partits polítics s'adherissin al "Pacte per la solidaritat", pel qual totes les administracions públiques anirien incrementant l'ajuda al desenvolupament fins a arribar al 0,7% dels seus pressupostos.

Tretze anys més tard, l'ajuda oficial al desenvolupament del govern espanyol continua per davall de les expectatives menys generoses i manté aspectes tan indecents com la inclusió dels crèdits FAD sota el paraigua de la cooperació. I molts governs autonòmics, més preocupats per la propaganda que per la pobresa, no tenen cap empatx de fer tota mena de camàndules comptables per fer quadrar la seva aportació al desenvolupament en un artificios 0,7%. Per això, és una bona notícia que el Pla de Cooperació del Govern de les Illes Balears es compromet a arribar, al final d'aquesta legislatura, al 0,7% real, és a dir, sobre el pressupost total de la comunitat autònoma. Però la millor notícia seria que això, a aquestes altures, ja no fos notícia.

Pla director de la cooperació de les Illes Balears 2008-2011

Zones geogràfiques prioritàries

- Països prioritaris
- Països preferents

